

Mevlana, un cant a la tolerància

Albert Lladó, albert@edicat.cat

Després del atemptats de les Torres Bessones a Nova York i de la tragèdia de Madrid, molts han volgut associar la violència amb el món àrab i, en especial, amb els seguidors de Mahoma. D'aquesta manera, sense adonar-nos-en, diem que són actes de "terroristes islàmics". Sens dubte, això és injust perquè l'Islam, com totes les religions, és un cant a l'amor i a l'espiritualitat. Que uns grups reduïts hagin fet servir, i encara ho facin, la religió musulmana per matar i expandir l'odi no vol dir, en absolut, que aquest sigui el missatge que segueixen milions de persones al món.

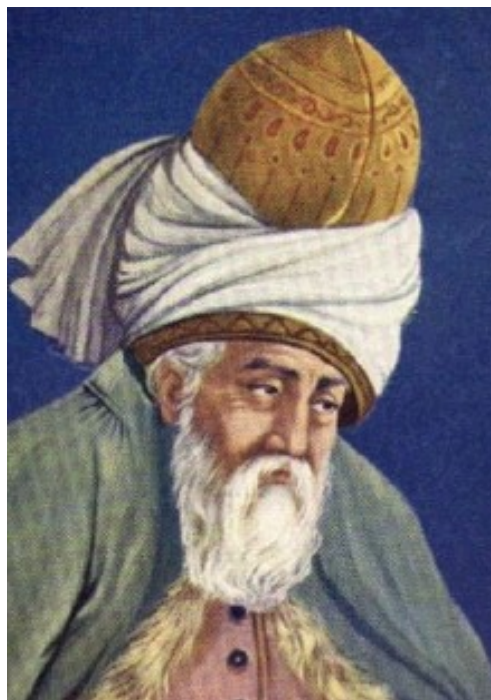
La ignorància - que, per una altra banda, és normal que tinguem - és un dels perills més importants contra els que hem de lluitar. Però no pot servir d'excusa. La tolerància és activa. No vol dir despreocupar-nos del que fa el veí, sinó tot el contrari, apropar-nos-hi per intentar, en la mesura del possible, conèixer les realitats que a nosaltres ens semblen estranyes. Per això, aquest mes hem volgut parlar-vos de Mevlana, un filòsof i místic molt important de l'Islam i que és un exemple d'aquest cant a favor del diàleg entre religions i cultures.

Mevlana, el pensador musulmà

Mevlana, també conegut com a Rumi, va ser un filòsof i religiós musulmà que va néixer el 30 de setembre de 1207 a Balkh (l'actual Afganistan) i que va morir el 1273 a Konya (l'actual Turquia, on es pot visitar una mesquita realitzada en el seu honor).

El seus ensenyaments, molt influïts per la branca de l'Islam anomenada sufisme, estan enfocats en la unitat de tota la realitat i, per tant, de tots els éssers humans independentment de les seves creences, races o religions. Mevlana creia que, per créixer espiritualment, s'havia d'estimar a l'altre com a part d'un mateix, sense limitacions culturals, ja que formava part de la mateixa essència: la Humanitat.

Entre els valors que creia més importants, cal destacar el raonament positiu, la tolerància il·limitada, la bondat de l'ànima, el caràcter pacífic, l'abandonament de l'ego, la caritat o l'educació de la sensibilitat a través de l'amor.

Les seves obres

El viatge espiritual que proposava Mevlana per arribar a la "veritat" el va reflectir en un seguit d'obres escrites. Les més importants són els sis llibres del Masnavi, els Discursos, les Cartes, i els Sis sermons.

L'altre treball important de Mevlana va ser el que s'anomena Diwan-e Shams e Trabriz-i (el treball de Shams de Tabriz), que consta de 40.000 versos dedicats al seu amic i mestre Shams. I és que la poesia, la dansa i la música eren fonamentals per transmetre aquest cant a l'esperança i, en últim terme, per aprendre a meditar.

Els dervixos

Els dervixos són els seguidors de Mevlana que, a través d'una dansa creada per ell, mediten amb els sons de les flautes i els tambors de fons. Els homes - des de fa poc, també dones - giren sobre sí mateixos vestits amb falces blanques i barrets molt alts, fins arribar a l'èxtasi místic simbolitzant així el ball dels planetes. A aquesta dansa se l'ha conegut com a sema i es realitza, sobretot, a Turquia.

D'aquesta manera, el camí fins a experimentar allò diví té uns fonaments tan racionals com els cercles que dibuixaran els dervixos amb els seus vestits i balls. Es tracta de traçar, metafòricament, un cercle invisible de l'univers on tothom hi està unit.